

“בְּשֵׁם יי אֵל עוֹלָם”

רַבֵּנוּ מֹשֶׁה בֶּן מִיָּמוֹן

סֵפֶר

מִשְׁנַת תּוֹרָה

“הַמִּקְבֵּץ לַתּוֹרָה שֶׁבַע לֶפָה כֶּלֶה”

מִגָּה וּמְדִיק עַל-פִּי כְּתָבֵי יָד, בְּצִרוּף אֶחָד-עֶשֶׂר מִפְתָּחוֹת
מִהַדוּרֹת מוֹפֵת מְנַקֶּדֶת בְּכַרְךָ אֶחָד

מהדיר ועורך ראשי: יוחאי מקבילי

עורכי משנה: יחיאל קארה והלל גרשוני

מפעל משנה תורה

הוצאת ישיבת “אור וישועה” בשיתוף ישיבת “תורת החיים”

מפעל משנה תורה

לשחזור נוסח המקור ולביאורו

מהדיר ועורך ראשי: יוחאי מקבילי
מנכ"ד ועורך משנה: ד"ר יחיאל קארה, האקדמיה ללשון העברית
עורך משנה (נוסח): הלל גרשוני, ישיבת תורת החיים

עריכה והתקנה לדפוס: יוסף רוניק
איורים: יונתן עזרן
קטעי סת"ם: אלישע ליפקין
הפקה: יצחק וייספיש

מסת"ב 978-965-7414-01-9 ISBN

מהדורה שלישית מורחבת, מוגהת מכתבי יד ומנוקדת

ניסן תשס"ט

נדפס בישראל, דפוס "חמד"

© כל הזכויות שמורות לעורך הראשי

בעריכת ספר זה הושקעו ממון רב ויגיעה רבה. על כן, לפי דין תורה, ולהבדיל - לפי החוק הבינלאומי, אסור לשכפל, להעתיק, לצלם, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לסדר או לקלוט בכל דרך ובכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר, כל חלק שהוא מתוכן ספר זה. וכבר כתבו והורו גדולי הדורות, שהעובר על אזהרה זו ומסיג גבול המדפיסים - עובר על איסור גזל, ואסור לסייע בידו ולקנות ממנו. השימוש במהדורה זו באחד מן האופנים הללו מותר רק ברשות מפורשת בכתב מבעלי הזכויות, "ושארית ישראל לא יעשו עוולה".

הוצאת ישיבת "אור וישועה" בשיתוף ישיבת "תורת החיים"

כתובת: פינת טרומפלדור-חניטה, נווה-שאנן, חיפה, מיקוד: 31034

אתר הספר המלווה מהדורה זו: <http://www.mishnetorah.com>

דוא"ל להזמנות, ולהרשמה לקבלת עדכונים ועזרי לימוד: rambam4u@gmail.com

טלפון: 077-4167003, פקס: 04-8121043

תרומות או בקשות לשימוש במהדורה זו - נא להפנות לאחת מן הכתובות הללו.

מפעל משנה תורה מעודד שימוש במהדורה זו לצורך פיתוח אמצעי לימוד משנה תורה וביאורו.

תיקוני טעויות והצעות לשיפור יתקבלו בברכה בדוא"ל: rambam4all@gmail.com

במסגרת "מפעל משנה תורה" יוצאים לאור ספרי הרמב"ם במהדורת כ"ס מבוארת.

עד כה יצאו לאור ספר המדע, ספר אהבה, והחבורות "פרקי צדקה ופדיון שבויים" ו"לקראת מקדש".

"דרשו מעל ספר יי וקראו, אחת מהנה לא נעדרה"

(ישעיה לד, טו; מובא בהל' קידוש החודש יט, טו)

"כי מלאה הארץ דעה את יי בפנים לים מכסים"

(ישעיה יא, ט; מובא בסוף משנה תורה)

ספר "משנה תורה" המגיש לפנינו, הוא אחת מיצירות המופת שבנכסי הרוח של עם ישראל. זהו החבור הגדול, מלא העז והחזון, שחבר הנשר הגדול, הרמב"ם, לתועלת כל יהודי. הספר מקיף את כל התורה שבעל פה במרכזו, מבררת ומלטשת כפי שלא נעשה מיום מתן תורה בהר סיני.

מיום שיצא לאור ועד היום, עבר החבור שבוישים ושנויים לרב, מהם בידועין מהם שלא בידועין. משום כך, הדפוסים המצויים מלאים שגיאות רבות עד אין מספר, שבוישים והשמטות מחמת העצונורה הנוצרית, תקוני עריכה של מעתיקים עמי ארצות ומדפיסים שנוקשו ונלכדו בעקביהם, והחבור שיצא מזקק מתחת ידי הרמב"ם השתנה עד לבלי הכר.

המהדורה המדייקת ומלאת ההדר שלפנינו היא פרי עמל שנים הרבה שהשקיעו בה חכמי ארץ ישראל, וראש לכלם הרב יוסף קאפח זצ"ל, שהתאמצו להגיע אל הנסח המקורי שיצא מתחת ידי הרמב"ם, על פי כתבי היד העתיקים והמדייקים של החבור. יחודה של מהדורת מופת זו, הוא בכנוס כל מה שנעשה עד פה בניסיון לשחזר את הנסח המקורי, ובהגשתו לקורא, בתפלה כי קרבנו לאשר ראה בחזונו רבנו הרמב"ם. אף צרפנו לו מפתחות מרחביים, כדי להקל על הקריאה והלמוד בו, בין בעיון בין בשנון.

משנתו השלמה והסדורה של הרמב"ם מסייעת לאדם ללמד את יסודותיה העקריים של התורה שבעל פה בלה בתקופה קצרה. הכרת שבילי ההגות ששעריהם מדע ואהבה, מובילה לתכליתם של החיים, חיי אמת של הכרת הקדוש ברודף הוא, והבנת דרכו במציאות הנגלית לעינינו. עצמת החיים ונצחיותם היא בהליכה מעשית בדרכיו, בטהרת הגוף ובקדשת הנפש.

שמו של הספר, "משנה תורה", שהוא כשמו של ספר התורה המיוחד שנצטוו מלכי ישראל לכתב לעצמם, משקף את יעודו במלוא הדרו: ספר מלכות הבא להשיב לעמנו תפארת ימי קדם. הלומד בספר זהו מלוחו בכל עת, יזכה להכיר את סוד קסמם של החיים היהודיים ואת מלוא הדר כבודו של תורה, כפי שעתידה לשוב במהרה בימינו. יהי רצון שיגיעו ימים ותעשינה כל ההלכות שבספר זה למציאות חיה של עם ישראל בארצו, אשר תאיר את העולם כולו.

ואולם שכרם של הלומדים, שהכינו את עצמם לקראת שעה גדולה זו, אינו רק לעתיד לבוא. למוד מקיף של התורה שבעל פה, יש בו כדי להעמידנו על הדרך הראויה שהתורה דורשת מאתנו ללכת בה, ועל חובתנו לעצב את חיינו מתוך אמוץ שבילי ההגות של החלכה בלה בכל עת ובכל מקום.

אנו תפלה כי סיוע אלהי ילונו להצלחה במשימה נשגבה ורבת חוד זו.

תוכן העניינים

ז	ייחודי המהדורה.....
ח	פתח דבר.....
כא	מכתבי ברכה.....

משנה תורה

3	הקדמה.....
33	ספר המדע.....
89	ספר אהבה.....
167	ספר זמנים.....
309	ספר נשים.....
399	ספר קדושה.....
481	ספר הפלאה.....
537	ספר זרעים.....
643	ספר עבודה.....
755	ספר הקרבנות.....
803	ספר טהרה.....
951	ספר נזקים.....
1017	ספר קניין.....
1093	ספר משפטים.....
1173	ספר שופטים.....

מפתחות ונספחים

	א. רשימת הספרים וההלכות.....
	ב. מפתח ההלכות לפי א"ב.....
	ג. מפתח האיורים.....
	ד. מפתח נושאי הפרקים.....
1248	ה. מפתח כותרות הפרקים.....
23	ו. מפתח תרי"ג מצוות לפי סדר ההלכות וספר המצוות.....
1254	ז. מפתח תרי"ג מצוות לפי המניין הקצר.....
1257	ח. מפתח אזכורי המקרא.....
1279	ט. מפתח ערכים ומושגים.....
1311	י. מפתח אישים.....
1314	יא. מפתח מידות ומשקלות.....
1317	יב. תולדות הרמב"ם.....